

Uudenmaan liiton talouden rahavirrat ja tehtävät

Tommi Nieppola, konsernijuristi
Espoon konserni- ja tilajaosto 6.10.2025

Johdanto

Uudenmaan liitto on yksi Suomen maakuntien liitoista. Kuntayhtymään kuuluu 26 kuntaa.

Uudenmaan liiton ylin päätösvalta on maakuntavaltuustolla. Maakuntavaltuusto valitsee Uudenmaan liitolle hallituksen.

Maakuntahallituksen nimeämä maakunnan yhteistyöryhmä koostuu rahoittajista ja asiantuntijoista.

Seuraavasta selviää mistä Uudenmaan liiton rahat tulevat ja minne ne menevät. Uudenmaan liiton talousarvio 2025 on dialla 3 ja jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2025 ovat dialla 4. Uudenmaan liiton lakisääteisiä tehtäviä esitellään dioilla 5-10 ja muita kuin lakisääteisiä tehtäviä dioilla 11-12.

Uudenmaan liiton talousarvio 2025

TALOUSARVIO 2025	Varsinainen toiminta	Projektit	Uudenmaan liitto, yhteensä
Toimintatuotot			
Liiketoiminnan myyntituotot	421 595	271 211	692 806
Kuntien osuudet	7 800 405	0	7 800 405
Myyntituotot	8 222 000	271 211	8 493 211
Tuet ja avustukset	15 000	1 937 240	1 952 240
Muut toimintatuotot	0	0	0
Toimintatuotot	8 237 000	2 208 451	10 445 451
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-4 715 500	-1 388 319	-6 103 819
Eläkekulut	-785 000	-230 309	-1 015 309
Muut henkilösivukulut	-108 500	-39 228	-147 728
Henkilöstökulut	-5 609 000	-1 657 856	-7 266 856
Palvelujen ostot	-2 053 200	-477 465	-2 530 665
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-197 800	-300	-198 100
Avustukset	-9000	-69 000	-78 000
Muut toimintakulut	-630 000	-3830	-633 830
Toimintakulut	-8 499 000	-2 208 451	-10 707 451
Toimintakate	-262 000	0	-262 000
Muut rahoitustuotot	0	0	0
Muut rahoituskulut	-1000	0	-1000
Rahoitustuotot ja -kulut	-1000	0	-1000
Vuosikate	-263 000	0	-26 3000
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0
Tilikauden tulos	-263 000	0	-263 000
Rahastojen muutos	0	0	0
Tilikauden yli-(+)/alijäämä (-)	-263 000	0	-263 000

- Kuntien maksuosuudet muodostavat suurimman osan Uudenmaan liiton varsinaisen toiminnan budjetista.
- Talousarvio 2025 on alijäämäinen (-263 000 euroa).
- Taulukon lähde: Uudenmaan liiton talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025 Taloussuunnitelma vuosille 2025–2027, Uudenmaan liiton julkaisuja D 114 – 2024, s. 30.

Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2025

JÄSENKUNNAT	Väkiluku 31.12.2023	%-osuus Uudenmaan väkiluvusta	Varsinainen toiminta 2025	Varsinainen toiminta 2024	Muutos 2024– 2025, €	Muutos 2024–2025, %
Helsinki	674 500	38,33 %	2938835,71	2 937 455,65	1 380,06	0,05 %
Espoo	314 024	17,85 %	1368220,82	1 350 438,29	17 782,53	1,32 %
Vantaa	247 443	14,06 %	1078123,54	1 074 156,58	3 966,96	0,37 %
Hyvinkää	46 901	2,67 %	204350,38	207 015,54	-2 665,15	-1,29 %
Järvenpää	46 490	2,64 %	202559,63	201 853,09	706,55	0,35 %
Kauniainen	10 270	0,58 %	44746,99	45 493,25	-746,27	-1,64 %
Kerava	38 211	2,17 %	166487,55	166 667,04	-179,49	-0,11 %
Kirkkonummi	41 154	2,34 %	179310,37	180 141,60	-831,23	-0,46 %
Mäntsälä	20 957	1,19 %	91310,87	92 508,26	-1 197,39	-1,29 %
Nurmijärvi	44 785	2,55 %	195130,85	196 668,52	-1 537,67	-0,78 %
Pornainen	4 973	0,28 %	21667,65	22 167,12	-499,47	-2,25 %
Siuntio	6 158	0,35 %	26830,76	27 502,10	-671,33	-2,44 %
Tuusula	41 338	2,35 %	180112,07	178 646,40	1 465,67	0,82 %
Karkkila	8 581	0,49 %	37387,92	38 057,03	-669,11	-1,76 %
Lohja	45 645	2,59 %	198877,92	202 653,77	-3 775,86	-1,86 %
Vihti	28 811	1,64 %	125531,20	127 902,22	-2 371,02	-1,85 %
Hanko	7 721	0,44 %	33640,85	34 646,36	-1 005,51	-2,90 %
Inkoo	5 379	0,31 %	23436,62	23 817,16	-380,54	-1,60 %
Raasepori	27 209	1,55 %	118551,19	120 793,35	-2 242,15	-1,86 %
Askola	4 700	0,27 %	20478,17	21 070,05	-591,87	-2,81 %
Lapinjärvi	2 449	0,14 %	10670,44	11 138,86	-468,42	-4,21 %
Loviisa	14 458	0,82 %	62994,35	64 444,35	-1 450,01	-2,25 %
Myrskylä	1 715	0,10 %	7472,35	7 803,39	-331,04	-4,24 %
Porvoo	51 289	2,91 %	223469,15	226 634,61	-3 165,46	-1,40 %
Pukkila	1 781	0,10 %	7759,92	7 993,61	-233,69	-2,92 %
Sipoo	22 595	1,28 %	98447,73	98 736,82	-289,09	-0,29 %
Uusimaa	1 759 537	100,00 %	7666405,00	7 666 405,00	0,00	0,00 %

- Uudenmaan liiton perussopimuksen 26 §:n mukaan jäsenkuntien maksuosuudet Uudenmaan liiton menoihin määräytyvät talousarviovuotta edeltävän vuoden alussa olleiden asukaslukujen suhteessa.
- Koska Espoon väkiluku kasvaa muita jäsenkuntaa vauhdikkaammin, Espoo maksaa vuosi vuodelta suuremman osan Uudenmaan liiton jäsenmaksuista.
- Taulukon lähde: Uudenmaan liiton talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025 Taloussuunnitelma vuosille 2025–2027, Uudenmaan liiton julkaisuja D 114 – 2024, s. 34.

Uudenmaan liiton lakisääteisiä tehtäviä 1(6)

Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (myöh. aluekehityslaki) 17 §:

Maakunnan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja siinä tehtävässä:

- 1) valmistelee ja toimeenpanee maakunnan pitkän aikavälin strategian;
- 2) edistää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja alueen älykästä erikoistumista;
- 3) hoitaa sille rahoituslaissa säädetyt tehtävät;
- 4) edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa muualla kuin Helsingin seudulla;
- 5) edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastaa suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa;
- 6) edistää kuntien välistä, kuntien ja maakunnan välistä sekä maakuntien välistä yhteistyötä sekä maakunnan kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä;
- 7) seurata ja ennakoida aluekehitystä sekä toimintaympäristön ja osaamistarpeiden muutoksia;
- 8) edistää kulttuuria osana maakunnallista strategiatyötä, saamelaiden kotiseutualueella heidän oikeuttaan omaan kieleensä ja kulttuuriinsa sekä maakunnallista identiteettiä ja asukkaiden osallistumista maakunnan kehittämiseen;

Uudenmaan liiton lakisääteisiä tehtäviä 2(6)

- 9) edistää julkisen hallinnon yhteispalveluista annetussa laissa (223/2007) tarkoitettua yhteispalvelua alueellaan;
- 10) hoitaa muut sille erikseen säädetyt ja jäsenkuntien sille osoittamat tehtävät.

Maakunnan liitto hoitaa tehtäviään:

- 1) toimimalla laajassa yhteistyössä alueiden kehittämiseen osallistuvien viranomaisten sekä julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa;
- 2) ottamalla huomioon kuntien erilaisista lähtökohdista johtuvat tarpeet ja vahvuudet;
- 3) osallistumalla keskeisten aluekehittämiseen osallistuvien valtion aluehallintoviranomaisten strategiseen suunnitteluun ja tulosohtaukseen;
- 4) tekemällä yhteistyötä korkeakoulujen ja koulutuksen järjestäjien kanssa maakunnan aluekehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi;
- 5) edistämällä maakunnan yleistä kehittämistä ja etuja.

Aluekehityslain 8 §: Maakuntien liitot edistävät alueidensa kehittämistä laatimalla maakunnan pitkän aikavälin strategisiin linjauksiin perustuvan tämän lain 25 §:ssä tarkoitetun maakuntaohjelman. Alueen kehittämisen suunnittelusta vastaa maakunnan liitto yhteistyössä kuntien, elinvoimakeskusten ja muun valtion aluehallinnon sekä muiden aluekehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa. [\(27.6.2025/715\)](#) Tämä pykälä tulee voimaan 1.1.2026.

Valtioneuvosto, ministeriöt, maakuntien liitot ja muut viranomaiset voivat laatia alueiden kehittämisen tavoitteiden toteuttamiseksi ohjelmia ja yhteistyösopimuksia.

Uudenmaan liiton lakisääteisiä tehtäviä 3(6)

Aluekehityslain 10 §: Maakunnan liitot ovat Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittäviä toimielimiä.

Aluekehityslain 18 §: Maakuntien liitot voivat sopia tehtävien kokoamisesta tai muusta yhteistyöstä asioissa, joissa se on 17 §:n ja muiden tämän lain mukaisten tai rahoituslain 9 §:ssä tarkoitettujen tehtävien asianmukaisen hoidon kannalta tarpeellista.

Aluekehityslain 37 §: Maakuntien liitot toimivat Interreg-asetuksen 46 artiklassa tarkoitettuina valvojina Suomessa. Maakuntien liitot suorittavat yleisasetuksen 74 artiklassa tarkoitetut hallinnolliset tarkastukset niissä Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa, joissa hallintoviranomainen ei suorita hallinnollisia tarkastuksia.

Aluekehityslain 39 §: Maakuntien liitot hoitavat Interreg-ohjelmien ja hallintoviranomaiset hoitavat Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnointiin, myöntämiseen, maksamiseen, seurantaan, valvontaan ja jatkotoimenpiteisiin liittyvät tehtävät.

Aluekehityslain 19 §: Aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista varten maakunnassa on maakunnan yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmä toimii yleisasetuksen 8 artiklassa tarkoitettuna kumppanuuselimenä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman osalta.

Uudenmaan liiton lakisääteisiä tehtäviä 4(6)

Aluekehityslain 20 §: Maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä on:

- 1) käsitellä maakunnassa valmisteltavia suunnittelu-, ohjaus- ja sopimusasiakirjoja niiden valmisteluvaiheessa;
- 2) hyväksyä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 29 §:n 3 momentissa tarkoitettu alueellinen rahoitussuunnitelma ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet;
- 3) edesauttaa laajojen, aluekehittämisen kannalta merkittävien hankekokonaisuuksien valmistelua ja edistää niiden toteuttamista;
- 4) antaa 21 §:n 3 momentin mukainen sitova lausunto hankehakemuksesta, jolle haetaan tukea Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta;
- 5) laatia ehdotus hallintoviranomaiselle Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tarkentaviksi alueellisiksi valintaperusteiksi;
- 6) raportoida Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toteutumisesta hallintoviranomaiselle ja tarvittaessa esittää sille ohjelmaa koskevia muutostarpeita;
- 7) tiedottaa Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanosta.

Maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksessä voidaan määrätä, että yhteistyöryhmä hoitaa myös muita 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin liittyviä sekä kansallisiin että Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanoon liittyviä tehtäviä.

Uudenmaan liiton lakisääteisiä tehtäviä 5(6)

Aluekehityslain 20 §: Maakunnan liitto laatii maakunnan pitkän aikavälin strategisiin linjauksiin perustuvan maakuntaohjelman, jossa tarkennetaan maakunnan aluekehittämiseen liittyviä tavoitteita ja niiden toimeenpanoa. Maakuntaohjelmassa otetaan huomioon aluekehittämispäätöksen painopisteet. Maakuntaohjelmaan sisältyy tai sen yhteydessä laaditaan maakunnan älykkään erikoistumisen strategia.

Maakuntaohjelma valmistellaan yhteistyössä kuntien, muiden viranomaisten sekä alueiden kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden tahojen kanssa. Lapin maakunnassa saamelaiskulttuuria koskevan osan valmistelee saamelaiskäräjät. Maakuntaohjelman hyväksyy maakuntavaltuusto valtuustokausittain. Maakuntaohjelmaa voidaan tarkistaa tarvittaessa.

Aluekehityslain 28 §: Alueiden kehittämistä koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi voidaan laatia yhteistyösopimuksia valtion, maakunnan liiton, kunnan, toimenpiteiden rahoittamiseen osallistuvien muiden viranomaisten ja muiden alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen sopimusten yhteensopivuuden varmistamiseksi maakuntaohjelman kanssa asianomaista maakunnan liittoa tulee kuulla sopimuksen valmistelun yhteydessä, ellei se ole itse sopimusosapuoli.

Uudenmaan liiton lakisääteisiä tehtäviä 6(6)

Alueidenkäyttölaki 19 §: Maakunnan liiton tehtävänä on maakunnan suunnittelu sekä merialuesuunnittelu.

Alueidenkäyttölaki 26 §: Maakuntakaavan laatimisesta ja muusta maakunnan suunnittelusta huolehtii kuntayhtymä (*maakunnan liitto*), jossa alueen kuntien on oltava jäseninä.

Alueidenkäyttölaki 27 §: Maakunnan liiton tulee huolehtia tarpeellisesta maakuntakaavan laatimisesta, kaavan pitämisestä ajan tasalla ja sen kehittämisestä.

Maakuntakaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain. Laadittaessa maakuntakaava osa-alueittain tulee kaavan valmistelua ohjaamaan asettaa maakunnan liiton toimielin, jossa on asianomaisten kuntien ehdottamia jäseniä.

Alueidenkäyttölaki 31 §: Maakuntakaavan hyväksyy maakunnan liiton ylin päättävä toimielin.

Alueidenkäyttölaki 47 §: Kunnat voivat antaa yhteisen yleiskaavan laatimisen ja hyväksymisen maakunnan liiton, tehtävään soveltuvan muun kuntayhtymän tai kuntien muun yhteisen toimielimen tehtäväksi sen estämättä, mitä kuntalain [\(410/2015\) 49 §:ssä](#) säädetään kuntien yhteistoiminnan muodoista.

Uudenmaan liitto antaa lausuntoja (erityislakien nojalla).

Kuntalain 84 §: Maakunnan liiton on pidettävä sidonnaisuusrekisteriä.

Uudenmaan liiton muut kuin lakisääteiset tehtävät 1(2)

Uudenmaan liiton perussopimuksen 2 §:n mukaan Uudenmaan liitto voi kaikkien jäsenkuntien hyväksymien sopimusten nojalla hoitaa muitakin kuntien yhteisiä tehtäviä. Tällaisten vapaaehtoisten tehtävien hoito voi koskea myös vain osaa jäsenkunnista.

Uudenmaan liitto voi sopimuksin ottaa korvausta vastaan suorittaakseen kuntayhtymän toimialaan liittyvän toimeksiannon muiltakin kuin jäsenkunnilta. Uudenmaan liitto voi olla jäsenenä tai osakkaana kuntayhtymän toimialaan liittyvissä yhteisöissä ja yhtiöissä.

Perussopimuksen 26 §:n mukaan vapaaehtoisten tehtävien kustannukset jaetaan niihin osallistuvien jäsenkuntien kesken ja näiden maksuosuudet määritellään 2 §:n 2 momentin mukaisesti tehtävissä sopimuksissa.

Uudenmaan liiton muut kuin lakisääteiset tehtävät 2(2)

Esimerkki: Helsinki EU Office on kahden maakunnan (Uudenmaan liitto ja Päijät-Hämeen liitto) ja Suomen suurimpien kaupunkien (ml. Espoon), kolmen korkeakoulun, sekä kahden valtakunnallisen tutkimuslaitoksen yhteinen EU-toimisto. Helsinki EU Officella on yhteensä 10 sopimuskumppania. Helsinki EU Officen päätehtävä on sopimuskumppaniensa EU-edunvalvonta.

Helsinki EU Officen toimintamenot ovat vuoden 2025 talousarviossa 770 500 euroa (lähde: Uudenmaan liiton talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2025 Taloussuunnitelma vuosille 2025–2027, Uudenmaan liiton julkaisuja D 114 – 2024, s. 27).

